

**ПАКТ БАЛКАНСКОГ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ЈУГОСЛАВИЈЕ, ГРЧКЕ, РУМУНИЈЕ И ТУРСКЕ,
Атина, 9. фебруар 1934.**

Његово Величанство Краљ Југославије, Председник Републике Грчке, Његово Величанство Краљ Румуније и Председник Републике Турске, у жељи да допринесу учвршћивању мира на Балкану,

надахнути духом споразума и концилијације који је био од пресудног значаја при изради Бриан-Келоговог пакта и при одлукама Скупштине Друштва народа које се на њега односе,

чврсто решени да обезбеде поштовање уговорних обавеза које већ постоје и одржавање територијалног поретка сада установљеног на Балкану,

одлучили су да закључе један

ПАКТ БАЛКАНСКОГ СПОРАЗУМА

и одредили су у ту сврху као своје односне Пуномоћнике, и то:

Његово Величанство Краљ Југославије:

Његову Екселенцију господина Богољуба Јевтића, министра иностраних послова,

Председник Републике Грчке:

Његову Екселенцију господина Димитрија Максимоса, министра иностраних послова,

Његово Величанство Краљ Румуније:

Његову Екселенцију господина Николу Титулеска, министра иностраних послова,

Председник Републике Турске:

Његову Екселенцију господина Ружди Беја, министра иностраних послова,

Који су се, пошто су измењали своја пуномоћја нађена у доброј и прописној форми, сагласили о следећим одредбама:

Члан 1.

Југославија, Грчка, Румунија и Турска гарантују узајамно безбедност својих балканских граница.

Члан 2.

Високе стране уговорнице обавезују се да ће се споразумевати о мерама које се имају предузимати при појави евентуалних случајева који могу задирати у њихове интересе као што су дефинисани овим Споразумом. Оне се обавезују да неће предузимати никакву политичку акцију према било којој другој балканској земљи која није потписница овог Споразума, без претходног узајамног обавештења и да неће примити на себе никакву политичку обавезу према било којој другој балканској земљи, без пристанка осталих Страна уговорница.

Члан 3.

Овај Споразум ступице на снагу чим буде потписан од стране свих Сила уговорница, и биће ратификован у најкраћем могућем року. Он ће бити отворен свакој балканској земљи чије ће приступање бити предмет благонаклоног преиспитивања од Страна уговорница и бити остварен чим остале земље потписнице буду нотификовале свој пристанак.

У потврду чега су поменути Пуномоћници потписали овај Пакт. Рађено у Атини, деветог фебруара хиљаду девет стотина тридесет четврте године, у четири примерка од којих је по један предат свакој од Високих страна уговорница.

(М.П.) Б.Д. Јевтић, с.р.

(М.П.) Д. Максимос, с.р. (М.П.) Н. Титулеско, с.р.

(М.П.) Др. Ружди Беј, с.р.

Предњи Пакт балканског споразума ратификован је од стране Његовог Величанства Александра И, Краља Југославије, 16. јуна 1934. године, у Београду. Пов. Бр. 13991. - Из Министарства иностраних послова, 23. јуна 1934. године, Београд.

Извори: Службене новине, 1934, бр. 145-XXXVIII.

Збирка МлП-а, 1934, св. бр. 7, стр. 67-68.

Recueil des traites SDN, v. CLIII, p. 153.

Martens, NRG, 3-ème série, t. XXIX, p. L. et t. XXX, p. 325.

Напомена. - Сарадња балканских држава која је довела до настанка Пакта балканског споразума (или Балканске антанте) почела је балканским конференцијама (1930-1933) којима су претходили билатерални пактови о пријатељству и мирољубивом решавању спорова сагласно политици и принципима Друштва народа. Ове пактове закључиле су 1928. Румунија и Грчка и Румунија и Турска, Југославија и Грчка (1929) и Грчка и Турска (1930), затим поново Грчка и Турска и Југославија и Турска (1933). - Прва конференција је одржана у Атини октобра 1930, друга у Истамбулу и Анкари октобра 1931, трећа у Букурешту октобра 1932. и четврта у Солуну новембра 1934. Њихов циљ, поред осталих, био је закључивање општебалканског уговора о ненападању и арбитражи на основама очувања статус quo-а у територијалним питањима у оквирима Друштва народа. На првој конференцији је био образован Стални комитет за израду Пакта по коме би рат био проглашен незаконитим. Али, на последњој конференцији је јасно да није могуће доћи до општебалканског политичког споразума, јер је Албанија под утицајем Италије и Бугарске, због задржавања своје реваншистичке политике одбила да призна територијални статус quo и није, заједно са Италијом и Бугарском приступила Пакту (Антанти) који су потписале Грчка, Југославија, Румунија и Турска. Овај Пакт је имао ослонац у француској политици, а рок његовог важења није био ограничен. Уз њега је био потписан допунски протокол којим су утврђене обавезе у међусобним односима, прихваћена дефиниција нападача, утврђена у Лондону (са СССР) претходне године. Бугарска је касније тврдила да је био потписан и тајни протокол држава Балканског споразума о заједничкој војној интервенцији против оружаних банди које је она подржавала. Турска је дала изјаву да Пакт не противречи њеним уговорима са СССР

(Проф. Момир Стојковић, "Балкански уговорни односи 1876-1996.")